

Ellinor Sterner Bonander
Adjunkt i musikproduktion och ordförande i rådet för
likabehandling

Plan för breddad rekrytering 2024–2026

Denna plan konkretiserar KMH:s arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande under perioden 2024–2026. Planen omfattar presumtiva och befintliga studenter på kurser och program på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Bakgrund

Enligt högskolelagen (1992:1434) ska lärosätena aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan. KMH:s plan för breddad rekrytering utgår även från yttrande och rekommendationer som Universitetskanslersämbetet (UKÄ) lämnat i den tematiska granskningen av lärosätenas arbete med breddad rekrytering (bilaga 1) där KMH fick flertalet rekommendationer, däribland att ta fram en egen tolkning av vad breddad rekrytering innebär och en handlingsplan för arbetet med konkreta uppföljningsbara mål. UKÄ efterlyste även en systematisk uppföljning av studentpopulationen och genomströmning via statistikanalys och enkäter.

KMH:s vision och strategi

Utifrån KMH:s vision och strategi 2021–2026 ska lärosätet bidra till samhällets sociala, ekologiska och ekonomiska hållbarhet. KMH ska stärka musikens och musikundervisningens position i samhället. För att genomföra denna strategi behövs en bred representation med en mångfald av perspektiv som också ger förutsättningar för nyskapande och innovation vilket belyser vikten av breddad rekrytering.

KMH:s verksamhetsplan för 2023 och 2024 fastställer att KMH ska skapa förutsättningar för breddad rekrytering utifrån kartläggning och motivering av KMH:s utbildningsutbud och aktivt arbeta för att nå nya målgrupper för att främja det livslånga lärandet och breddad rekrytering.

Rådet för likabehandling

Mot bakgrund av UKÄ:s yttrande från 2021, har under hösten 2022 en arbetsgrupp bestående av tre representanter från Rådet för likabehandling arbetat med att ta fram en tolkning av vad breddad rekrytering innebär utifrån

KMH:s specifika förutsättningar. Arbetsgruppen har granskat lärosätesövergripande statistik samt underlag i UKÄ:s tematiska utvärdering för att identifiera vad breddad rekrytering är för KMH och vilka målgrupper högskolan kan arbeta mot.

KMH:s tolkning av breddad rekrytering

KMH:s tolkning av breddad rekrytering utgår ifrån statistikunderlaget Bak- och framgrund (bilaga 2) samt de förutsättningar som råder för ett lärosäte med konstnärliga utbildningar. KMH:s tolkning lyder:

”KMH:s arbete med breddad rekrytering avser att, utifrån de förutsättningar som gäller för det arbetsliv KMH utbildar för, öka andelen studenter inom kategorier som anses underrepresenterade i dagens studentpopulation så att den på ett bättre sätt speglar den bredd som finns i samhället.

Utifrån analys av lärosätets situation och nuvarande studentpopulation är dessa fem områden prioriterade; social bakgrund, funktionsnedsättning, geografisk bakgrund, nationell bakgrund och könsfördelning institutionsvis.”

Identifierade målgrupper

Enligt KMH:s egen tolkning av breddad rekrytering menar lärosätet att åtgärder kring breddad rekrytering ska rikta sig till en eller fler av följande fem områden. Begreppen baseras på UKÄ:s tematiska granskning av breddad rekrytering (bilaga 1) och Statistikunderlag som stöd i arbetet med breddad rekrytering (bilaga 2).

Social bakgrund

Med social bakgrund mäts studentens högst utbildade förälder. Enligt Bilaga 2 kom cirka tre fjärdedelar av KMH:s studenter 2021 från hem med minst en förälder som har en 3-årig eftergymnasial utbildning eller högre. KMH är nationell topp i detta avseende och det är en ökande trend. En fjärdedel har föräldrar med enbart gymnasial utbildning och enstaka förgymnasial utbildning (minskande trend). Denna statistik i kombination med UKÄ:s konstaterande att social bakgrund har större betydelse för att unga börjar studera på högskola än könsfördelning och utländsk bakgrund visar på att breddad rekrytering för KMH kan vara rekrytering av sökande med en mer diversifierad social bakgrund.

Nationell bakgrund

Studenternas nationella bakgrund delas in i fyra kategorier; utländska studenter, svenska studenter med en utrikesfödd förälder, svenska studenter med två utrikesfödda föräldrar och svenska studenter med två inrikes födda föräldrar.

Enligt Bilaga 2 s.7 är KMH bättre på att rekrytera utrikesfödda studenter än inrikes födda studenter med en eller två utrikesfödda föräldrar. Enbart 3–4% av KMH:s studenter år 2021 har två utrikesfödda föräldrar och 10% en utrikesfödd förälder. Statistiken visar också att antalet studenter med inrikes födda föräldrar år 2017–2021 ökar vid KMH medan antalet svenska studenter med utländsk bakgrund minskar eller förblir stillastående. Denna statistik visar på att breddad rekrytering för KMH kan vara åtgärder som riktar sig mot sökande med utrikesfödda föräldrar. Det behövs vidare statistik på hur stor del av KMH:s utrikesfödda studenter som är utbytesstudenter för att utvärdera denna kategori närmare. Statistik för detta kommer att tas fram i samband med den treåriga uppföljningen som nämns under *Aktiviteter* nedan.

Geografisk bakgrund

Enligt Bilaga 2 s.3–4 kommer 46% av KMH:s nyrekryterade studenter år 2021 från Stockholms gymnasiekommun och en majoritet från Sveriges storstadskommuner. Till geografisk bakgrund hör även våra studenters tidigare gymnasium, där Södra Latins Gymnasium år 2021 representerade 18% av alla registrerade studenter på KMH. Denna statistik visar på att breddad rekrytering för KMH kan vara rekrytering av sökande med geografisk bakgrund främst utanför Stockholms län, men också utanför storstadskommunerna.

Funktionsnedsättning

En funktionsnedsättning är enligt Socialstyrelsens definition en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Ett funktionshinder är den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. Funktionsnedsättningar kan alltså vara av olika karaktär, och behöver inte innebära ett hinder för studier eller annat meningsfullt liv. Hindret kan uppstå i mötet med en icke tillgänglig miljö. Funktionsnedsättning tillhör också diskrimineringsgrunderna (DL 2008:567).

Det samlas inte in någon statistik i samband med antagning kring funktionsnedsättningar, men KMH har ett antal studenter varje år som får stöd för sina studier med hänvisning till funktionsnedsättning. Detta antal har ökat med cirka 105% under 2017–2022. Siffran kan vara missvisande, eftersom detta gäller studenter som sökt stöd och det kan finnas ett stort mörkertal. Denna statistik visar på att breddad rekrytering för KMH kan innebära insatser som i större utsträckning gör det möjligt för individer med funktionsnedsättningar att söka en utbildning vid KMH.

Könsfördelning institutionsvis

Antal registrerade kvinnor och män på KMH 2017–2021 visar på en förhållandevis jämn könsfördelning för hela KMH (bilaga 2, s. 5).

KMH:s antagningsstatistik visar att könsfördelningen är skiftande mellan de olika institutionerna och programmen. Utöver att könsfördelningen är ojämn, finns även exempel på där andelen sökande män och kvinnor inte reflekterar andelen antagna män och kvinnor. Ett arbete att bredda rekryteringen från underrepresenterat kön bör därför bedrivas av respektive institution och med utgångspunkt i KMH:s statistik såväl program- som instrumentvis. Statistiken representerar inte könsöverskridande identitet utan enbart juridiskt kön.

Intersektionalitet

Ett intersektionellt arbete innebär att man tar hänsyn till hur målgrupperna står i relation till varandra och att de ofta är sammanlänkade exempelvis genom att en person kan, och ofta, tillhöra fler målgrupper. KMH som lärosäte är medvetet om dessa målgruppers intersektionalitet och att en enskild åtgärd inom denna plan kan beröra flera grupper från tolkningen.

Övergripande målsättningar

I arbetet med breddad rekrytering strävar KMH efter:

- **Representation.** Att studenterna på KMH:s kurser och program speglar samhällets bredd till det bättre i förhållande till 2021 års statistik.
- **Uppföljning och organisation.** Att ett hållbart system för uppföljning, utvärdering och ansvarsfördelning inom frågan verkställs där analys av statistik utifrån KMH:s tolkning får en central roll för att systematiskt ta beslut gällande eventuella nya åtgärder.
- **Synlighet.** Att nå ut med KMH:s kurser, program och konserter till samhällsgrupper som i dagsläget är obekanta med lärosätets verksamhet.
- **Samverkan.** Att fortsätta utveckla samarbetet med den övriga musikutbildningssektorn som exempelvis kulturskolor, gymnasieskolor och folkhögskolor.
- **Breddat deltagande.** Att utifrån lärosätets situation och förutsättningar påbörja en plan för att utvärdera och arbeta med breddat deltagande.

Åtgärdsområden och aktiviteter

KMH:s plan för breddad rekrytering innefattar fem olika åtgärdsområden som berör en eller flera av tolkningens identifierade målgrupper. Aktiviteterna rör sig inom en eller flera av nedanstående åtgärdsområden. För att nå effektivitet i arbetet bygger denna plan i viss mån vidare på redan existerande aktiviteter och påbörjade åtgärder.

Ansökan, antagning och antagningsprov

En stor del av arbetet med breddad rekrytering handlar om KMH:s antagningsprocess. Utifrån tolkningens identifierade målgrupper berör planen med breddad rekrytering vilka som söker KMH:s kurser och program, hur deltagandet i antagningsprocessen ser ut och vilka som blir antagna. I relation till detta berör planen för breddad rekrytering KMH:s synlighet i det breda samhället och hur antagningsproven är upplagda utifrån tillgänglighetsperspektiv.

Förebyggande insatser

KMH:s pågående arbete och plan för breddad rekrytering innefattar även förebyggande insatser som genomförs med förhoppning om långsiktiga resultat och inte alltid är mätbara på årlig basis.

Projektet *Libravoice* är ett samarbetsprojekt för att motverka segregation och långsiktigt främja breddad rekrytering till KMH där studenter och lärare på lärosätet får möjlighet att nå ut till en bredare publik hos barn, ungdomar och nyanlända via kulturhus, skolor och föreningar. Projektet bygger på utgångspunkten att stimulerande musikundervisning lockar fler barn och unga att musicera och söka en karriär inom musiken.

Samarbetet med kunskapscentret *Share Music* inom Akademin för musik, pedagogik och samhälle, där skolans musiklärarstudenter får ökad pedagogisk kunskap gällande musikundervisning utifrån ett tillgänglighetsperspektiv, skapar förutsättningar för fler människor med funktionsnedsättning att utbildas inom musikämnet.

Erfarenhetsutbyte

Erfarenhetsutbyten inom breddad rekrytering skapar större kompetens och kunskap vilket förbättrar KMH:s arbete inom frågan. Exempel på erfarenhetsutbyte är medlemskapet i nätverket *Include*, ett nationellt nätverk som arbetar för breddad rekrytering och breddat deltagande inom högskolan.

Uppföljnings- och kvalitetsarbete

Åtgärder som skapar systematiskt uppföljnings- och kvalitetsarbete för att säkerställa att beslutade åtgärder genomförs och utifrån existerande statistik utvärdera och analysera dessa.

Utbildningsutbud

Genom åtgärder i kurs- och programutbudet locka till sig nya sökande. Att via fristående kurser och riktad marknadsföring bredda representationen av samhället i KMH:s studentpopulation.

Ett exempel på hur utbildningsutbudet har påverkat rekryteringsbredden på KMH är kandidatprogrammet *Musiker, utomskandinavisk folkmusik / utomeuropeisk konstmusik* som startades år 2001.

Aktiviteter inom åtgärdsområdena

Åtgärdsområde	Mål och målgrupp	Aktivitet	Tidsplan	Ansvar
Ansökan, antagning och antagningsprov	Att underlätta för tolkningens målgruppers möjligheter att söka och delta i antagningsprocessen på KMH utan att tumma på de hantverks- och konstnärliga krav antagningsproven ställer på sökande.	Arbetsgrupp genomför inventering och riskanalys av KMH:s olika typer av antagningsprocesser utifrån tolkningens målgrupper. Vilka riskerar gå miste om att söka eller bli antagna inom dessa målgrupper?	2024	Chef för Avdelningen för utbildnings- och forskningsstöd
Ansökan, antagning och antagningsprov	Främja förutsättningarna för att sökande med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att delta i lärosätets ansökan, antagning och antagningsprov.	Fortsatt arbete, riskanalys och justering av innehåll och struktur på KMH:s webbplats utifrån tillgänglighetsperspektiv.	2024–2025	Chef för Samverkansavdelningen
Ansökan, antagning och antagningsprov	Göra det mesta möjliga för en rättvis bedömning och utförande av antagningsprocessen utifrån sökande inom målgruppernas situation (exempelvis funktionsnedsättning).	Kompetensutbildande insatser för juryordförande.	2025–2026	Akademichefer
Uppföljning / Kvalitetsarbete	Utvärdera och synliggöra eventuella fram- och motgångar gällande arbetet med breddad rekrytering och underlätta för ett åtgärdsbaserat arbete.	Treårsvis regelbunden lärosätesövergripande statistikuppföljning via verktyget bak- och framgrund samt från antagningsstatistik gällande könsfördelning institutions- och programvis.	2026 – treårsvis	Chef för Avdelningen för utbildnings- och forskningsstöd
Förebyggande insatser och erfarenhetsutbyte	Etablera bestående externa samarbeten som långsiktigt når fler av tolkningens	Nya och utökade samarbeten för projektet <i>Libravoice</i> .	2024–2026	Akademichef vid Akademin för musik, pedagogik och samhälle

	identifierade målgrupper, däribland social och nationell bakgrund. Breddad synlighet för KMH i samhället.			
Förebyggande insatser och erfarenhetsutbyte	Öka kompetensen hos samhällets musiklärare gällande att undervisa människor med funktionsnedsättning i musik för att långsiktigt öka denna målgrupps förutsättningar och möjligheter att studera på KMH.	Utveckla samarbetet med <i>Share Music</i> inom utbildningen av KMH:s musiklärare.	2024 – 2026	Akademichef vid Akademin för musik, pedagogik och samhälle
Erfarenhetsutbyte	Ökad kompetens och erfarenhetsutbyte med andra högskolor och universitet inom frågan breddad rekrytering.	Fortsatt medlemskap och erfarenhetsutbyte i nätverket <i>Include</i> .	2024–2026	Rektor
Utbildningsutbud	Breddad synlighet för KMH i samhället. Breddad rekrytering och deltagande inom något eller några av tolkningens målgrupper.	Skapa fristående kurser och tillhörande marknadsföringsinsats som riktar sig till någon eller några av tolkningens identifierade målgrupper.	2025	Akademichefer

Bilagor:

Bilaga 1: Bedömargruppens yttrande kring KMH:s arbete med breddad rekrytering i samband med UKÄ:s tematiska granskning av breddad rekrytering

Bilaga 2: Statistikunderlag som stöd i arbetet med breddad rekrytering